NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRAVOMOCI (EU) 2022/467

ze dne 23. března 2022,

kterým se stanoví mimořádná podpora na přizpůsobení pro producenty v zemědělských odvětvích

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 ([1]), a zejména na čl. 219 odst. 1 ve spojení s článkem 228 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1306/2013 ze dne 17. prosince 2013 o financování, řízení a sledování společné zemědělské politiky a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 352/78, (ES) č. 165/94, (ES) č. 2799/98, (ES) č. 814/2000, (ES) č. 1290/2005 a (ES) č. 485/2008 ([2]), a zejména na čl. 106 odst. 5 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Invaze Ruska na Ukrajinu dne 24. února 2022 má dopad na zemědělce v Unii.

(2) Hlavním problémem v oblasti obchodu mezi Ukrajinou a Unií je dostupnost dopravy. Jako první byla ruským útokem zasažena ukrajinská letiště a v ukrajinských přístavech byla pozastavena veškerá obchodní doprava.

(3) Je pravděpodobné, že krize bude mít vážné důsledky pro celosvětové dodávky obilovin a povede k dalšímu nárůstu cen, což ještě zvýší rostoucí ceny energie a hnojiv, a bude mít dopad na zemědělce v Unii.

(4) Druhým problémem je, že z logistických a finančních důvodů není možné dále vyvážet produkty Unie na Ukrajinu a potenciálně ani do Ruska a Běloruska, což vede k narušení obchodu v některých odvětvích, které by mohlo vést k nerovnováze na vnitřním trhu. To by mělo dopad zejména na odvětví vín a lihovin, zpracovaných potravin (včetně výrobků z ovoce a zeleniny), počáteční kojenecké výživy a krmiv pro zvířata v zájmovém chovu v případě Ruska, ovoce a zeleniny v případě Běloruska a živočišných produktů v případě Ukrajiny.

(5) Akutně proto hrozí narušení trhu v důsledku výrazného nárůstu nákladů a narušení obchodu, což vyžaduje účinná a účelná opatření.

(6) Tržní intervenční opatření, která umožňuje nařízení (EU) č. 1308/2013 ve formě veřejné intervence, podpory soukromého skladování nebo stažení z trhu, mohou pomoci nastolit určitou rovnováhu na trhu tím, že dojde k dočasnému nebo trvalému stažení produktů z trhu, ale vzhledem ke své povaze nemohou pomoci čelit narušení trhu, které je způsobeno růstem nákladů. I když se trh musí novým okolnostem postupně přizpůsobit, je třeba podporovat producenty v odvětvích, v nichž vstupní náklady stoupají na neudržitelnou úroveň a v nichž produkty nemohou nalézt běžné odbytiště na trhu.

(7) Aby bylo možné na tuto hrozbu narušení trhu účinně a účelně reagovat, je nezbytné, aby producentům v zemědělských odvětvích v Unii, kteří jsou tímto narušením trhu postiženi, byla poskytnuta podpora. Členské státy by si měly zvolit jedno nebo více dotčených odvětví nebo jejich část, a v nich podpořit producenty, kteří jsou narušením trhu zasaženi nejvíce.

([1]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 671.
([2]) Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 549.

(8) Je proto vhodné poskytnout členským státům finanční příspěvek na podporu producentů, kteří se podílejí na činnostech podporujících zabezpečení potravin nebo řešení nerovnováhy na trhu a umožnit jim nezbytné přizpůsobení se. Měla by být stanovena částka, kterou by měl každý členský stát k dispozici a která by měla zohledňovat váhu každého členského státu v zemědělském odvětví Unie na základě čistých stropů pro přímé platby stanovených v příloze III nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ([3]).

(9) Členské státy by měly navrhnout opatření, která přispějí k zabezpečení potravin nebo k řešení nerovnováhy na trhu. Zemědělci by měli být způsobilí pro podporu v rámci těchto opatření za předpokladu, že vykonávají jednu či více z následujících činností, které sledují tyto cíle: oběhové hospodářství, hospodaření s živinami, účinné využití zdrojů a metody produkce šetrné k životnímu prostředí a klimatu.

(10) Členské státy by měly podporu rozdělit co nejúčinnějším způsobem na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohledňují rozsah narušení trhu v různých odvětvích a zároveň zajišťují, aby zemědělci byli konečnými příjemci podpory, a zabraňují jakémukoliv narušení trhu a hospodářské soutěže.

(11) Jelikož bude částka přidělená každému členskému státu kompenzovat jen část skutečné ztráty producentů v odvětví zemědělství, mělo by být členským státům povoleno, aby uvedeným producentům za stejných podmínek objektivity, nediskriminace a nenarušení hospodářské soutěže mohly poskytnout dodatečnou vnitrostátní podporu. Vzhledem k rozsahu současné krize může tato dodatečná vnitrostátní podpora výjimečně dosáhnout maximálně dvojnásobku příslušných částek stanovených v příloze tohoto nařízení.

(12) S cílem poskytnout členským státům flexibilitu při rozdělování podpory tak, jak je za daných podmínek k řešení narušení trhu třeba, by jim mělo být povoleno kumulovat ji s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

(13) Podpora stanovená v tomto nařízení by měla být udělena jako opatření na podporu zemědělských trhů v souladu s čl. 4 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) č. 1306/2013 po převodu finančních prostředků z rezervy pro případ krizí v odvětví zemědělství uvedené v článku 25 uvedeného nařízení.

(14) Jelikož se pomoc Unie stanoví v eurech, je pro účely jednotného a souběžného provedení nezbytné stanovit datum pro přepočet částky přidělené členským státům, které nepřijaly euro, na jejich národní měnu. Je proto vhodné stanovit rozhodnou skutečnost pro směnný kurz podle článku 106 nařízení (EU) č. 1306/2013. Podle zásady uvedené v odst. 2 písm. b) uvedeného článku a kritérií uvedených v odst. 5 písm. c) uvedeného článku by rozhodnou skutečností mělo být datum vstupu tohoto nařízení v platnost.

(15) Z rozpočtových důvodů by Unie měla financovat výdaje vzniklé členským státům pouze tehdy, pokud jsou tyto výdaje uskutečněny do určitého data způsobilosti.

(16) S cílem zajistit transparentnost, sledování a řádnou správu částek, které mají k dispozici, by členské státy měly informovat Komisi o konkrétních opatřeních, která mají být přijata, o kritériích použitých k jejich stanovení, o důvodech pro rozdělení podpory mezi různá odvětví, o opatřeních, která byla přijata s cílem zamezit narušení hospodářské soutěže na dotčených trzích, o zamýšleném účinku těchto opatření a o způsobech ověření, zda ho bylo dosaženo.

(17) Potíže s přístupem ke vstupům a logistické problémy vyplývající z náhlého zastavení obchodních zásilek představují bezprostřední narušení trhu, a proto je k účinnému a účelnému řešení situace nezbytné okamžité opatření.

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009 (Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 608).

(18) Aby bylo zajištěno, že producenti obdrží podporu co nejdříve, mělo by být členským státům umožněno provést toto nařízení neprodleně. Toto nařízení by tudíž mělo vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*. Mělo by se použít pod podmínkou, že převod 350 000 000 EUR z rezervy do rozpočtových položek, jež slouží k financování nezbytných opatření, je proveden v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ([4]), a to ode dne zveřejnění sdělení Komise oznamujícího uskutečnění převodu v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

1. Členským státům bude k dispozici podpora Unie v celkové výši 500 000 000 EUR, aby mohly na základě podmínek stanovených v tomto nařízení poskytovat mimořádnou podporu producentům v odvětvích uvedených v čl. 1 odst. 2 nařízení (EU) č. 1308/2013

2. Členské státy použijí částky, které mají k dispozici dle přílohy, na opatření uvedená v odstavci 3 v odvětvích, která jsou postižena narušením trhu v důsledku zvýšených vstupních nákladů nebo omezení obchodu. Opatření se přijímají na základě objektivních a nediskriminačních kritérií, která zohledňují rozsah narušení trhu v různých odvětvích za předpokladu, že výsledné platby nezpůsobí narušení hospodářské soutěže.

3. Opatření přijatá členskými státy přispívají k potravinovému zabezpečení nebo řešení nerovnováhy na trhu a podporují producenty, kteří vykonávají jednu či více z následujících činností, které sledují tyto cíle:

a) oběhové hospodářství,

b) hospodaření s živinami;

c) účinné využívání zdrojů;

d) metody produkce šetrné k životnímu prostředí a klimatu.

4. Členské státy zajistí, že pokud zemědělci nejsou přímými příjemci plateb podpory Unie, je na ně hospodářský přínos podpory Unie přenesen v plné výši.

5. Výdaje členských států v souvislosti s platbami za opatření uvedená v odstavci 3 jsou způsobilé pro podporu Unie pouze v případě, že tyto platby budou provedeny do 30. září 2022.

6. V případě členských států, které jako svoji národní měnu nepřijaly euro, je rozhodnou skutečností pro směnný kurz podle článku 106 nařízení (EU) č. 1306/2013, pokud jde o částky stanovené v příloze tohoto nařízení, datum vstupu tohoto nařízení v platnost.

7. Opatření podle tohoto nařízení se mohou kumulovat s dalšími podporami financovanými z Evropského zemědělského záručního fondu a Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Článek 2

Členské státy mohou na opatření přijatá podle článku 1 poskytnout dodatečnou podporu až do maximální výše 200 % příslušné částky uvedené pro každý členský stá v příloze, a to na základě objektivních a nediskriminačních kritérií a za předpokladu, že výsledné platby nezpůsobí narušení hospodářské soutěže.

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

Členské státy vyplatí dodatečnou podporu do 30. září 2022.

Článek 3

Členské státy oznámí Komisi:

a) neprodleně a nejpozději dne 30. června 2022:
   1) popis opatření, která mají být přijata;
   2) kritéria použitá ke stanovení metod udělování podpory a důvody pro rozdělení podpory mezi různá odvětví;
   3) zamýšlený účinek opatření s ohledem na zabezpečení potravin a stabilizaci trhu;
   4) opatření přijatá s cílem ověřit, zda bylo zamýšleného účinku dosaženo;
   5) opatření přijatá s cílem zamezit narušení hospodářské soutěže;
   6) výši dodatečné podpory udělené podle článku 2;
b) nejpozději dne 15. května 2023 celkové částky vyplacené za jednotlivá opatření, případně roztříděné podle podpory Unie a dodatečné vnitrostátní podpory, počet a druh příjemců a hodnocení účinnosti opatření.

Článek 4

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení se použije pod podmínkou, že převod 350 000 000 EUR z rezervy do rozpočtové položky, jež slouží k financování výjimečného opatření, je proveden v souladu s nařízením (EU, Euratom) 2018/1046. Použije se ode dne zveřejnění sdělení Komise oznamujícího uskutečnění převodu v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 23. března 2022.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

Částky, které mají členské státy k dispozici podle čl. 1 odst. 2

Členský stát	EUR
Belgie	6 268 410
Bulharsko	10 611 143
Česko	11 249 937
Dánsko	10 389 359
Německo	60 059 869
Estonsko	2 571 111
Irsko	15 754 693
Řecko	26 298 105
Španělsko	64 490 253
Francie	89 330 157
Chorvatsko	5 354 710
Itálie	48 116 688
Kypr	632 153
Lotyšsko	4 235 161
Litva	7 682 787
Lucembursko	443 570
Maďarsko	16 939 316
Malta	69 059
Nizozemsko	8 097 139
Rakousko	8 998 887
Polsko	44 844 365
Portugalsko	9 105 131
Rumunsko	25 490 649
Slovinsko	1 746 390
Slovensko	5 239 169
Finsko	6 872 674
Švédsko	9 109 115